

Hervorming gerechtelijke arrondissementen: wat met de mobiliteit van het gerechtspersoneel?

Nieuws dinsdag 2 april 2013

Door de justitiehervorming worden de 27 gerechtelijke arrondissementen vervangen door 12: de 10 provincies, Brussel en Eupen. De rechtbanken eerste aanleg, arbeidsrechtbanken, rechtbanken van koophandel en politierechtbanken worden ingedeeld in 12 arrondissementen. De vredegerichten blijven georganiseerd in de kantons. De bestaande zittingsplaatsen blijven behouden in het belang van de nabijheid van de rechtsbedeling. Door te kiezen voor de provinciegrenzen worden geen nieuwe structuren gecreëerd, maar kan toch maatwerk worden geleverd en dankzij het schaalvergrotingseffect kunnen efficiëntiewinsten worden gerealiseerd.

Nieuwe structuur en organisatie

Magistraten en gerechtspersoneel niveau A en B worden benoemd in de rechtbank (het gehele nieuwe arrondissement). De personeelsleden van niveau C en D worden benoemd in een afdeling. Dit zijn de oude gerechtelijke arrondissementen. Er wordt voorzien in overgangsmaatregelen, opdat eenieder zijn huidige loon en titel zou behouden. Voor het overige zullen de hervormingen gefaseerd worden ingevoerd.

De leiding en de organisatie van de rechtbanken blijven in handen van de voorzitter van de rechtbank. Om de leiding beheersbaar te houden in het vergrote arrondissement waarbij de rechtbanken worden opgedeeld in grotere afdelingen, zal de voorzitter van de rechtbanken een beroep kunnen doen op adjuncten. Zij worden afdelingsvoorzitter. Er komt één voorzitter per arrondissement voor de politierechtbanken en de vredegerichten. Er komt één hoofdgriffier voor elke rechtbank en hof. Iedere hoofdgriffier kan zich laten bijstaan door een afdelingsgriffier. Er komt één hoofdgriffier per arrondissement voor wat betreft de politierechtbanken en vredegerichten. De procureur des Konings heeft de leiding over zijn parket en zijn afdelingen. Hij zal eveneens een beroep kunnen doen op adjuncten. Zij worden afdelingsprocureur. Er komt één hoofdsecretaris per parket. Iedere hoofdsecretaris kan zich laten bijstaan door een afdelingssecretaris. Dit zijn beknopt de plannen van de overheid en hier stopt dan ook het goede nieuws.

Impact op personeel

Welke impact heeft deze hervorming concreet op het gerechtspersoneel? Het aantal leidinggevende functies niveau A wordt beperkt, aangezien er slechts één hoofdgriffier en hoofdsecretaris is per nieuw gerechtelijk arrondissement. De vroegere hoofdgriffiers (A2) van de vredegerichten worden afgeschaft. De werkelijke zeggenschap over personeelsaangelegenheden zal verschuiven naar de magistratuur en de functies van hoofdgriffier worden gereduceerd tot louter uitvoerende taken.

Het kan volgens de ACOD echter niet de bedoeling zijn dat de daadwerkelijke leiding van het gerechtspersoneel in handen komt van de magistratuur. Een schaalvergroting maakt dat men al snel leiding heeft over enkele honderden personeelsleden. Dit vereist toch de nodige competenties en ondersteuning op HR-vlak, logistiek,... waarvoor een magistraat niet altijd opgeleid is? Welke garantie is er bovendien dat in de situatie waar de magistratuur het voor het zeggen heeft, de budgetten bestemd voor het gerechtspersoneel niet gebruikt worden voor de noden van de magistratuur?

Mobiliteit gerechtspersoneel niveau A en B

De mobiliteit van het gerechtspersoneel wordt georganiseerd op het niveau van het nieuwe arrondissement. Het

gerechtspersoneel van niveau A en B wordt zonder hun toestemming inzetbaar in het gehele nieuwe arrondissement. Men zal bijvoorbeeld in het nieuwe arrondissement Oost-Vlaanderen binnen de rechtbank van eerste aanleg kunnen ingezet worden in Gent en in Dendermonde.

Het gerechtspersoneel van niveau A en B zal zonder zijn toestemming wanneer de behoeften van de dienst het rechtvaardigen, opdracht kunnen krijgen om zijn ambt uit te oefenen in een andere griffie van het rechtsgebied voor een periode van ten hoogste één jaar. Deze opdracht kan enkel verlengd worden voor een periode van telkens één jaar indien betrokkene daarin toestemt.

Het gerechtspersoneel van niveau A en B zal eveneens zonder zijn toestemming opdracht kunnen krijgen om zijn functie uit te oefenen in een andere griffie van het arrondissement voor een periode van ten hoogste een jaar, die zonder toestemming kan worden verlengd.

Mobiliteit gerechtspersoneel niveau C en D

Het gerechtspersoneel van niveau C en D wordt weliswaar benoemd in een afdeling maar zal zonder zijn toestemming wanneer de behoeften van de dienst het rechtvaardigen, opdracht kunnen krijgen om zijn ambt uit te oefenen in een andere griffie van een afdeling van het gerechtelijke arrondissement voor een periode van ten hoogste één jaar, die kan worden verlengd. Voor de goede orde: het gerechtspersoneel van niveau C en D kan met zijn instemming aangewezen worden om zijn ambt uit te oefenen in een andere afdeling van de rechtbank.

De ACOD kan zich vinden in een flexibeler systeem van mobiliteit, maar enkel op vrijwillige basis. Zoals hierboven vermeld zal men te allen tijde het gerechtspersoneel zonder toestemming kunnen verplaatsen. De voorstellen die thans op tafel liggen waarbij het gerechtspersoneel onder meer zonder zijn toestemming inzetbaar is in heel het nieuwe gerechtelijke arrondissement en in sommige gevallen het rechtsgebied, is voor ons onaanvaardbaar.

Hans Dekoster